

نشست ملی شبکه سلامت اجتماعی سازمان های مردم نهاد جوانان

۱۴۰۰/۹/۹

سلامت اجتماعی و مولفه های اجتماعی سلامت

دکتر مهستی علیزاده

متخصص پزشکی اجتماعی و طب پیشگیری

رییس مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت دانشگاه علوم پزشکی تبریز

اهداف

- ▶ در پایان این جلسه انتظار می‌رود شرکت‌کنندگان بتوانند:
- ▶ ابعاد مختلف سلامت را شرح دهند.
- ▶ تعیین‌گرهای اجتماعی سلامت را شرح دهند
- ▶ سلامت اجتماعی را شرح دهند
- ▶ نسخه نویسی اجتماعی را شرح دهند
- ▶ کرونا و تعیین‌گرهای اجتماعی و عواقب اجتماعی آن را توضیح دهند.

سلامتی

- رفاه کامل جسمی، روانی و اجتماعی نه فقط نبود بیماری
- سلامتی، به مردم امکان می دهد تا به صورت فردی، اجتماعی و اقتصادی زندگی مولدی داشته باشند .

سلامت جسمانی

- فرم و حالت بدن، پاسخ به محرک های حسی، میزان استعداد ابتلا به بیماری ها و اختلالات، عملکرد بدن و آمادگی جسمانی، و توانایی به دست آوردن بهبودی مجدد است

سلامت عاطفی و هیجانی

- ۱- عزت نفس بالا
- ۲- داشتن اطمینان از اینکه رفتاری به هنجار دارند.
- ۳- صداقت
- ۴- خودباوری
- ۵- توانایی شادی کردن
- ۶- بیش از حد جدی نگرفتن خود
- ۷- داشتن توانایی برقراری روابط صمیمانه
- ۸- فریب ندادن دیگران
- ۹- مسئولیت پذیری
- ۱۰- توانایی غمگین شدن
- ۱۱- زندگی کردن با تعادل و توازن

سلامت اجتماعی

- سلامت اجتماعی تعامل با دیگران به صورت فردی و گروهی است
- توانایی بهره بردن از ظرفیت اجتماع و حمایتگری آن در مواقع نیاز
- توانایی برای انطباق با شرایط مختلف اجتماعی

• سلامت اجتماعی، در کنار سلامت جسمی و روانی نقش بسزایی در زندگی دارد

• فرد سالم کسی است که از نظر اجتماعی، جامعه را به صورت یک مجموعه معنادار، قابل فهم و بالقوه برای رشد و شکوفایی دانسته و احساس میکند که به جامعه تعلق دارد، از طرف جامعه پذیرفته میشود و در پیشرفت آن سهیم است

• افرادی که از سلامت اجتماعی برخوردارند، با موفقیت بیشتری میتوانند با چالش های ناشی از ایفای نقش های اصلی اجتماعی کنار بیایند و میتوانند مشارکت بیشتری در فعالیتهای جمعی داشته باشند

• در نتیجه باید انتظار داشت تطابق آنان با هنجارهای اجتماعی بیشتر خواهد شد.

سلامت معنوی

- آرامش و شادی و امید
- عزت نفس و رضایت باطن
- سلامت معنا گروانه ریچاردسون
- عشق، ایمان، بخشش و امید (فضیلت)
- تعالی
- حکمت

• شرط اول سلامت اجتماعی دسترسی همگانی به امکانات عمومی و اولیه است

Moving Beyond the WHO Definition of Health: A New Perspective for an Aging World and the Emerging Era of Value-Based Care

Alan J. Card

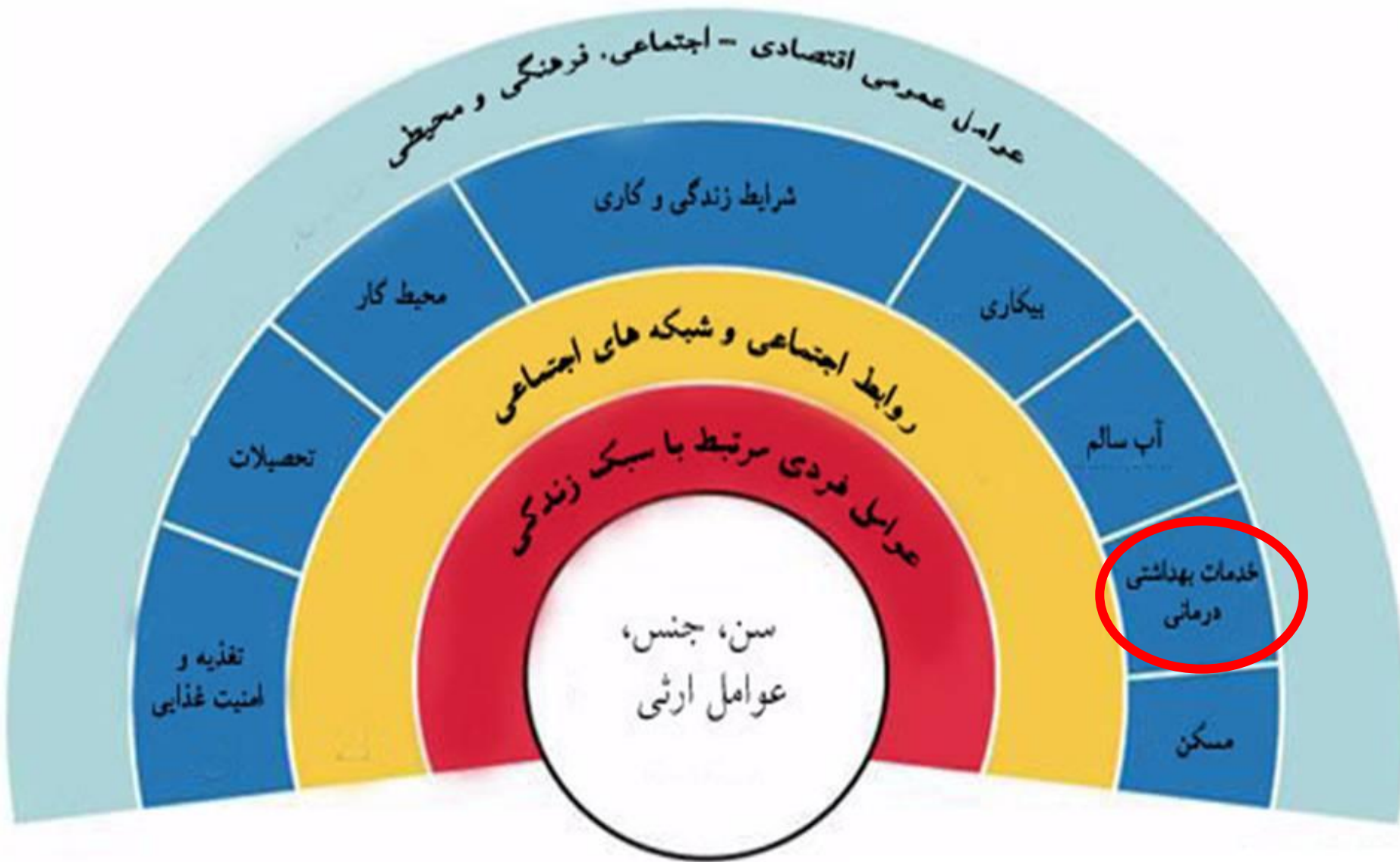
The WHO definition of health is not fit for purpose, especially in the emerging era of value-based care. Develoned 70 years ago. it contributed to a veru useful broadenino of the lens through which we consider

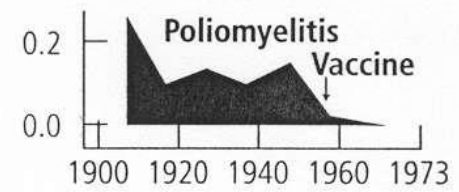
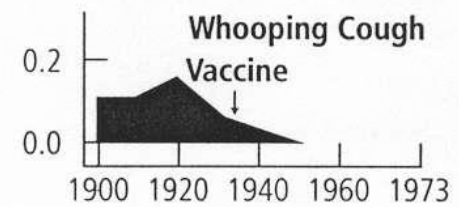
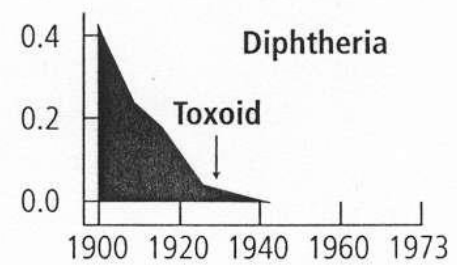
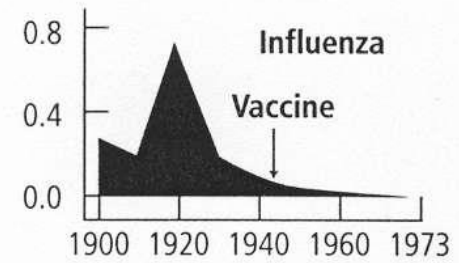
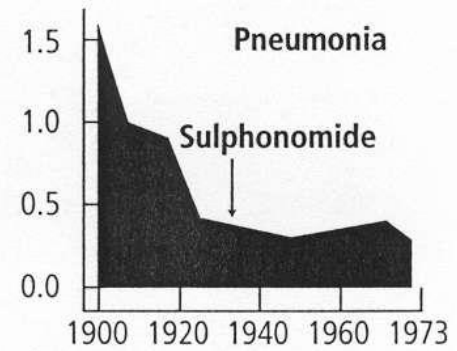
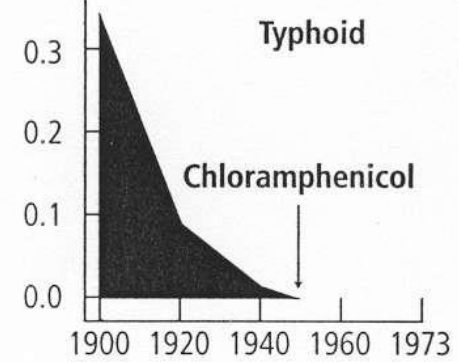
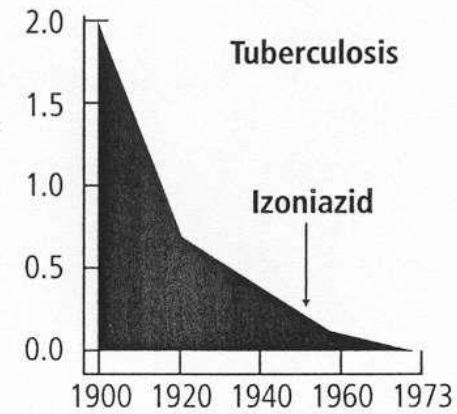
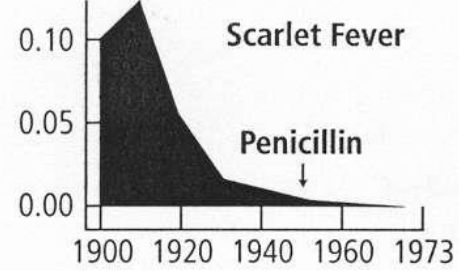
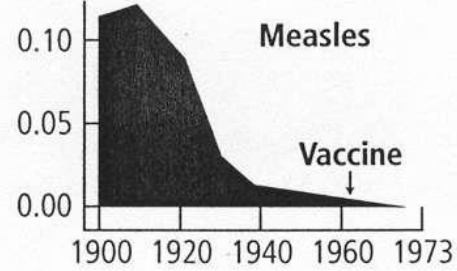
-
- “Health is **the experience** of physical and psychological well-being. Good health and poor health do not occur as a **dichotomy**, but as a **continuum**. The absence of disease or disability is neither sufficient nor necessary to produce a state of good health.”

-
- **This definition has implications for the goals and metrics of value-based care.**
  - **Specifically, it highlights:**
    - **(i) the need for patient-centered and goal-based metrics;**
    - **(ii) the need to include measures of overall health status;**
    - **(iii) the need to aim for improved and preserved health status,**
  - **as opposed to the impossible goal of “complete ... well-being,” as called for in the WHO definition**

- ▶ سلامت چند محور تعیین کننده دارد؛
- ▶ گنجینه ژنتیکی افراد (۱۰ تا ۱۵ درصد)
- ▶ سبک زندگی افراد و رفتارها (۲۰ تا ۳۰ درصد)
- ▶ نظام ارایه خدمات سلامت (۱۵ درصد)
- ▶ تعیین کننده های محیطی ، اجتماعی و اقتصادی (۵۰ تا ۶۰ درصد)

علل ریشه ای
(سرچشمه رود)

زمینه های سیاسی ، تصمیم گیری های دولت ، شرایط
اجتماعی و اقتصادی

تبعیض نژاد پرستی و قومیت
گرایی، زمینه اجتماعی (مسکن،
امتیت، جتایت، محرومیت، قدرت
(محل جغرافیایی زندگی، آلودگی
هوا

تحصیلات و آموزش
شغل
نژاد و قومیت و سن
درآمد و ثروت

دسترسی به خدمات
سلامت (بیمه، هزینه
های خدمات پزشکی)

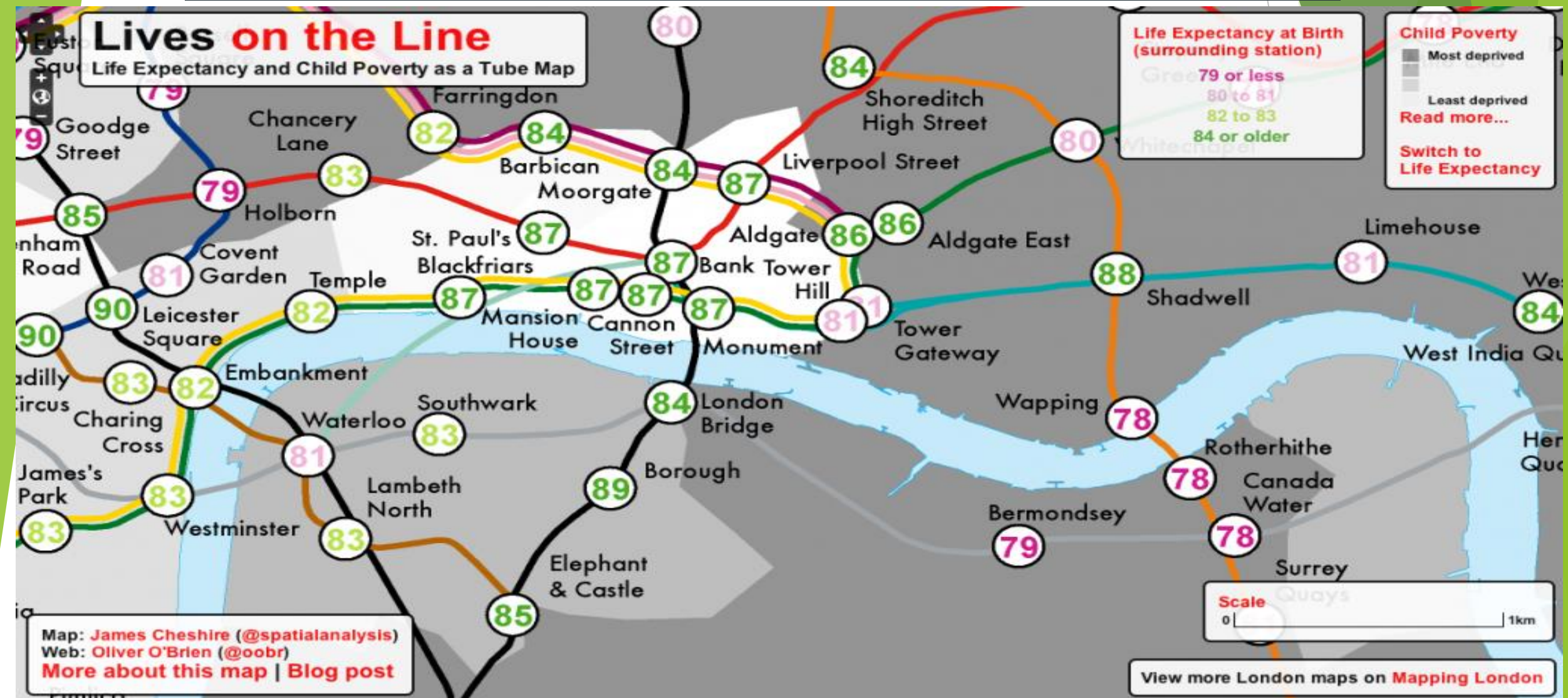
عوامل خطر (سیگار، فعالیت بدنی،
چاقی و ...)

اثرات
(پایین رود)

بار بیماری های مزمن (شیوع و مرگ
و هزینه ها)
بیماری های تنفسی، سرطان ها
ناتوانی و آرتروز
بیماری های قلبی
سکته های مغزی
دیابت

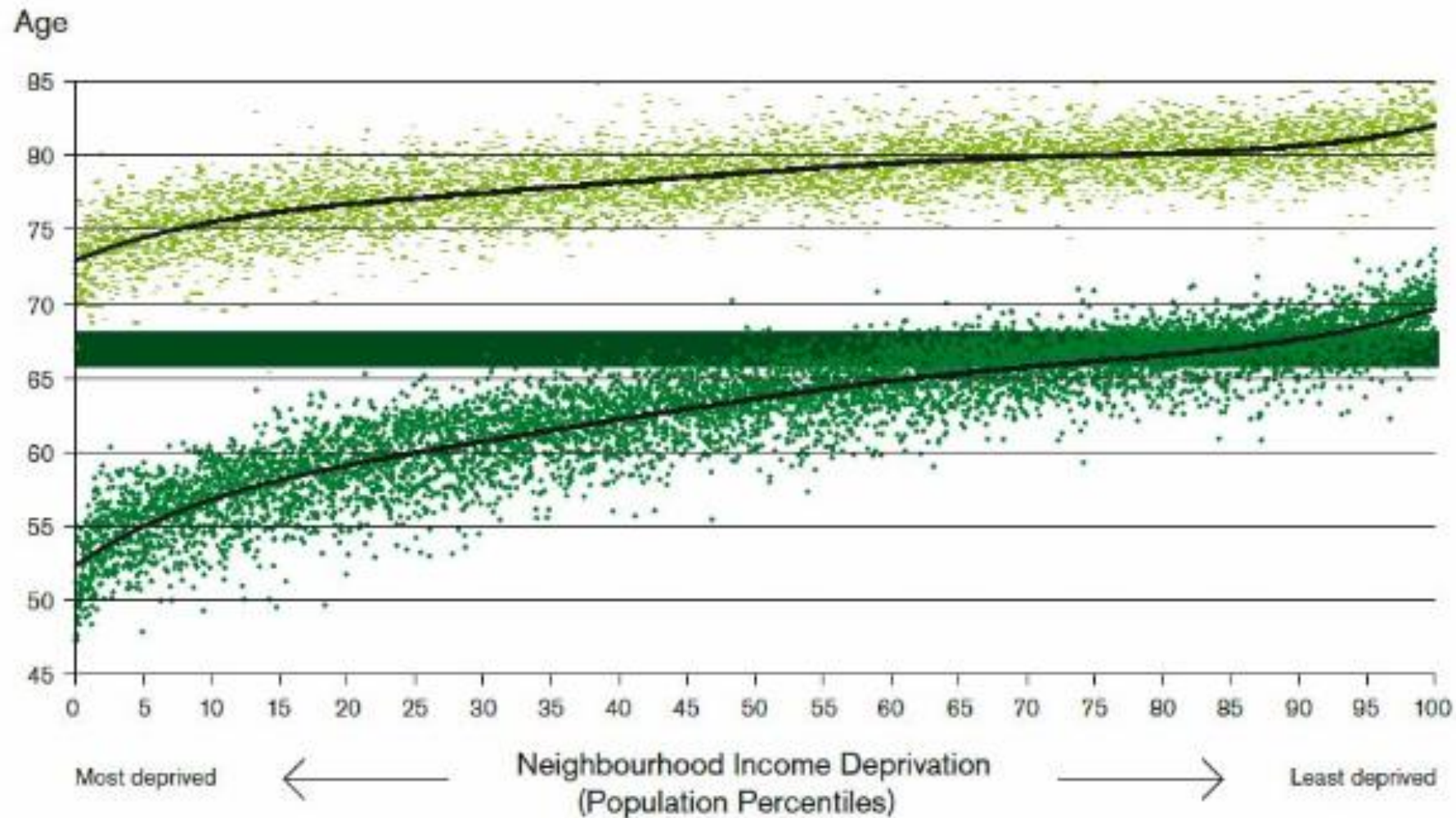

کد پستی شما امید به زندگی تان را پیش بینی می کند....

▶ مطالعات مختلف نشان داده اند که بروز بیماری ها و مرگ و میر از
علل مختلف و حتی عوامل خطر بیماری ها در افراد و جوامع کم
درآمد بیشتر از افراد و جوامع پردرآمد است

Figure 1 Life expectancy and disability-free life expectancy (DFLE) at birth, persons by neighbourhood income level, England, 1999–2003

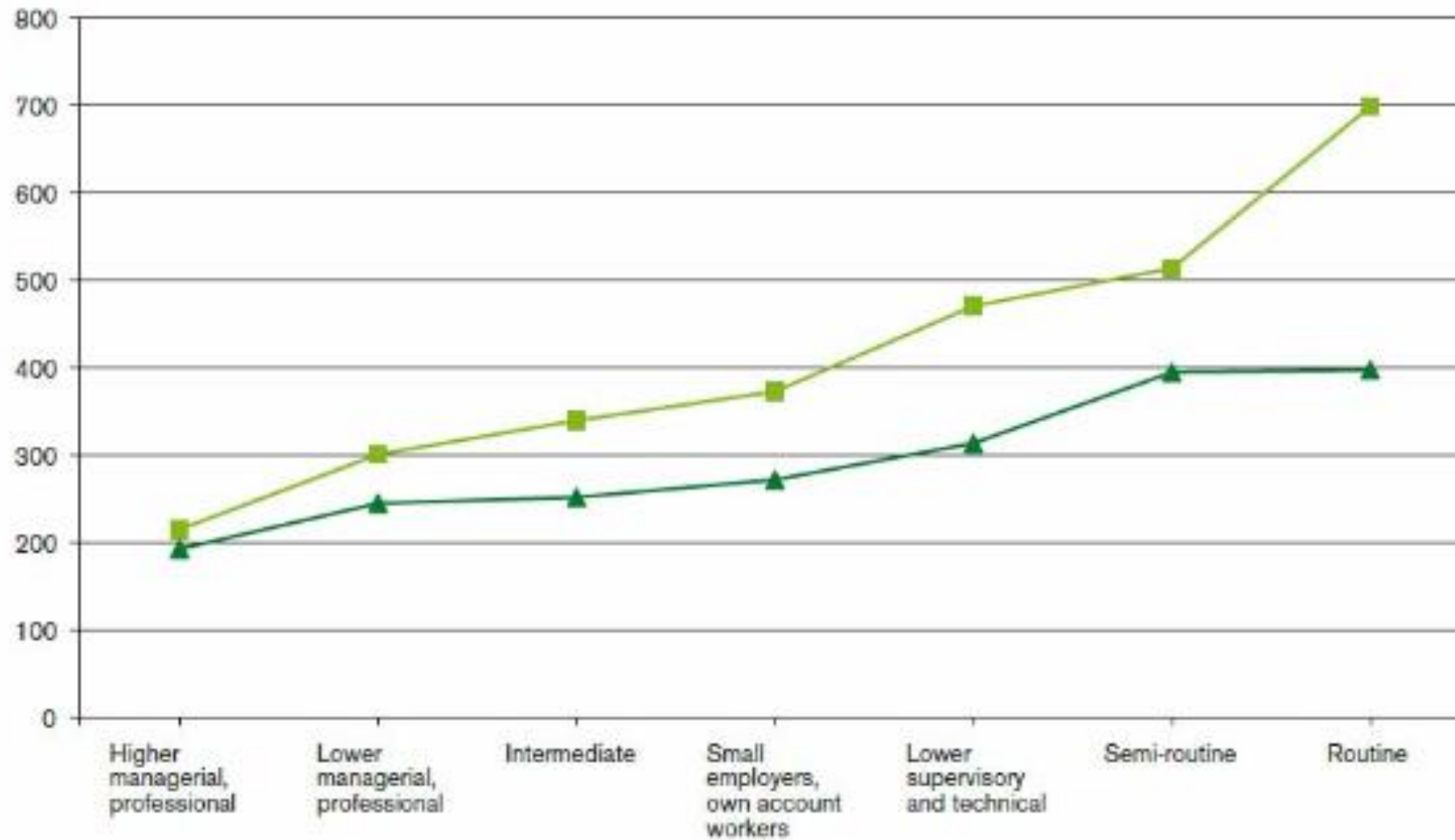

- Life expectancy
- DFLE
- Pension age increase 2026–2046

Figure 2 Age standardised mortality rates by socioeconomic classification (NS-SEC) in the North East and South West regions, men aged 25–64, 2001–2003

Mortality rate
per 100,000

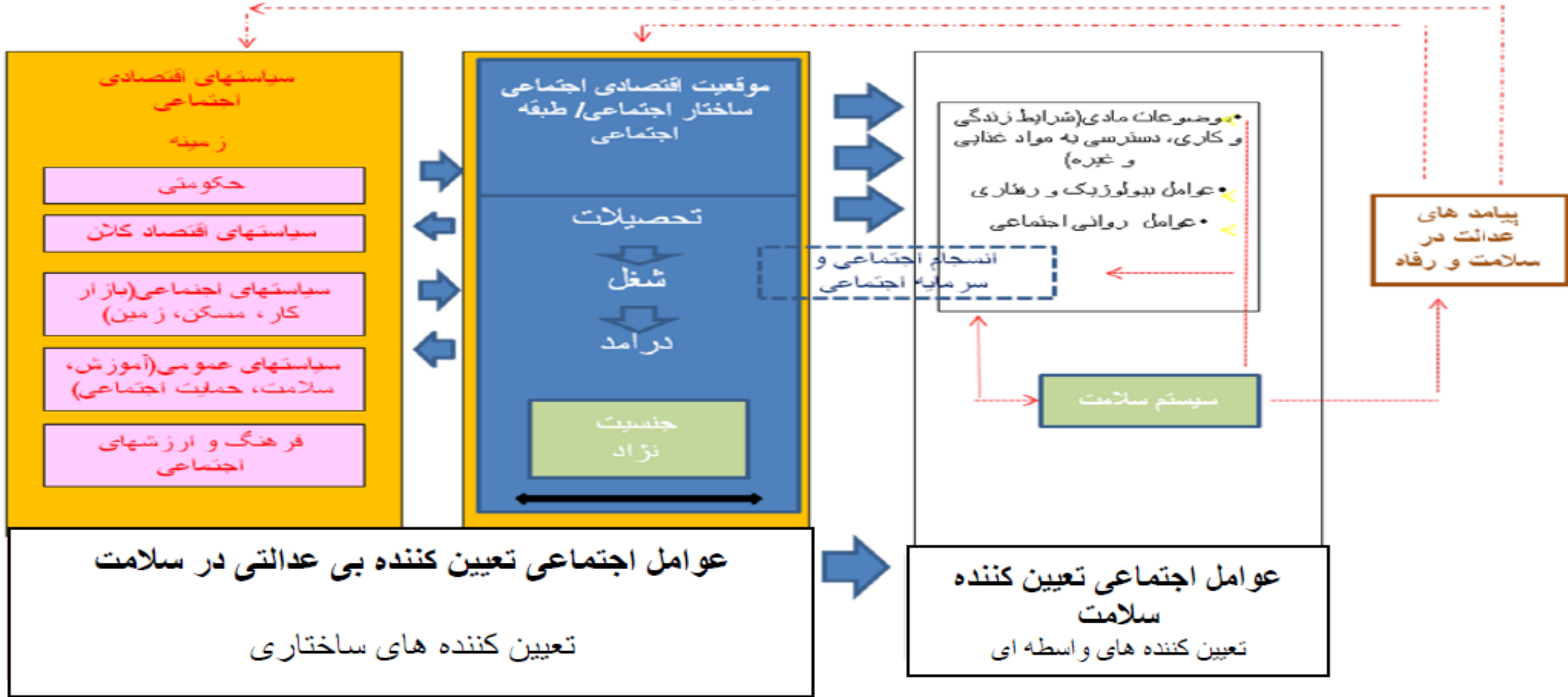

■ North East

▲ South West

Notes: NS-SEC = National Statistics
Socio-economic Classification
Source: Office for National Statistics⁶

طیف ورودی

نسخه نویسی اجتماعی

► نسخه نویسی اجتماعی (social prescribing; SP) رویکردی است که در آن کارکنان بهداشتی (healthcare professionals; HCP) بیمارانی که مشکلات اجتماعی دارند را به یک فرد حد واسط به نام (Community Link Worker; CLP: مددکار رابط) ارجاع می دهند تا از طریق کمک گرفتن از جامعه، سازمان های دولتی و غیردولتی و داوطلبانه در جهت ارتقاء سلامت فرد و مراقبت غیر بالینی (non-clinical care) اقدام کنند.

▶ تشکل های مردمی ، مؤسسات خیریه ، خیرین و افراد داوطلب بدون کوچک ترین مداخله مستقیم در درمان جسم و یا روان بیماران معرفی شده و صرفاً با رویکرد ” ترمیم شرایط زندگی ناسالم بیمار ” به شفا یافتن بیمار کمک شایانی می کنند)

▶ هدف از نسخه نویسی اجتماعی تکمیل مدل پزشکی در حل مشکلات بیماران، کاهش فشار بیماران، پرداختن به نیاز های تامین نشده آنها، و کاهش نابرابری های بهداشتی است

▶ پیامدهای مثبت وسیعی برای بیمار از طریق اجرای SP مورد انتظار است شامل افزایش اعتماد به فرد، افزایش سلامت روانی، افزایش تاب آوری (resilience)، و ارتقاء کیفیت زندگی شواهد موجود نشان می دهد که چنین مداخلات می توانند اثرات تعیین کننده های اجتماعی سلامتی را کاهش دهند و از پزشکی شدن موضوعات اجتماعی جلوگیری کنند

▶ در حال حاضر در برخی از مناطق UK **social care** و **health care** با هم ادغام شده اند.

▶ پیشنهادی که NHS در سال ۲۰۲۱ با عنوان "**Integrated Care System**" مطرح کرده است **social care** را با تخصص های مختلف در کنار مراقبت های اولیه (**primary care**) می باشد که خدمات مددکاری اجتماعی بتواند همراه با مراقبت های بهداشتی و سلامت روانی جامعه در نظر گرفته شود

➤ Przegl Epidemiol. 2013;67(1):69-74, 151-5.

The role of non-governmental organizations in the social and the health system

[Article in English, Polish]

Maria Piotrowicz ¹, Dorota Cianciara

Affiliations + expand

PMID: 23745379

[Free article](#)

- ▶ جایگاه NGO ها و نقش آنها در مولفه های اجتماعی سلامت
- ▶ ورود در شبکه نسخه نویسی اجتماعی
- ▶ Advocacy حمایت طلبی با رویکرد SDH
- ▶ مشارکت در سیاستگزاری، اجرا و ارزشیابی سیاست ها
- ▶ ایجاد شبکه ها

-
- ▶ <https://www.thinknpc.org/resource-hub/keeping-us-well-how-non-health-charities-address-the-social-determinants-of-health/>

NEWSLETTER SIGNUP

Search...

[HOME](#) [WHO WE ARE](#) [WHAT WE DO](#) [CONSULTING](#) [INFLUENCING](#) [RESOURCE HUB](#) [EVENTS AND TRAINING](#) [BLOG](#) [SUPPORT OUR WORK](#) [CONTACT](#)

Keeping us well: How non-health charities address the social determinants of health

Sir Michael marmot

- ▶ Our family life, friends and neighbours, education and work life, our resources and where we live, all play an integral part in determining how well we are. To improve life expectancy and healthy life expectancy across the social gradient it is essential to focus on the social determinants of health.
- ▶ Marmot said the not-for-profit sector played a fundamental role in supporting families and communities, promoting education and good work, and ensuring our surroundings promoted good health.
- ▶ “When non-health charities take action on the determinants of health they are working in the cause of social justice,” he said.

عواقب و پیامدهای اجتماعی کرونا

Quarantine
Isolation
Lockdown
Social distancing

قرنطینه شامل اقدامات زیر است

- در خانه ماندن مگر اینکه فوریتی ایجاد شود
- در مکان های عمومی حاضر نشدن
- پایش روزانه علائم کووید ۱۹ مانند تنگی نفس ، تب و سرفه
- شستشوی مرتب دستها
- جدا ماندن از دیگران تا حد ممکن

Staying alone and totally separate from others if possible

Isolation

ایزولاسیون شامل موارد زیر است

- زندگی در یک مکان جدا
- استفاده از ماسک در حضور دیگران
- عدم تماس فیزیکی با دیگران
- استفاده از ظروف جدا

Lockdown

ویژگیهای لاک داون

- تعطیلی وسایل نقلیه عمومی و پروازها و قطارها
- بستن رستورانها و سینما و تئاتر
- پایش رفت و آمد افراد

Curfew

قوانین منع عبور و مرور
جریمه

Social Distancing

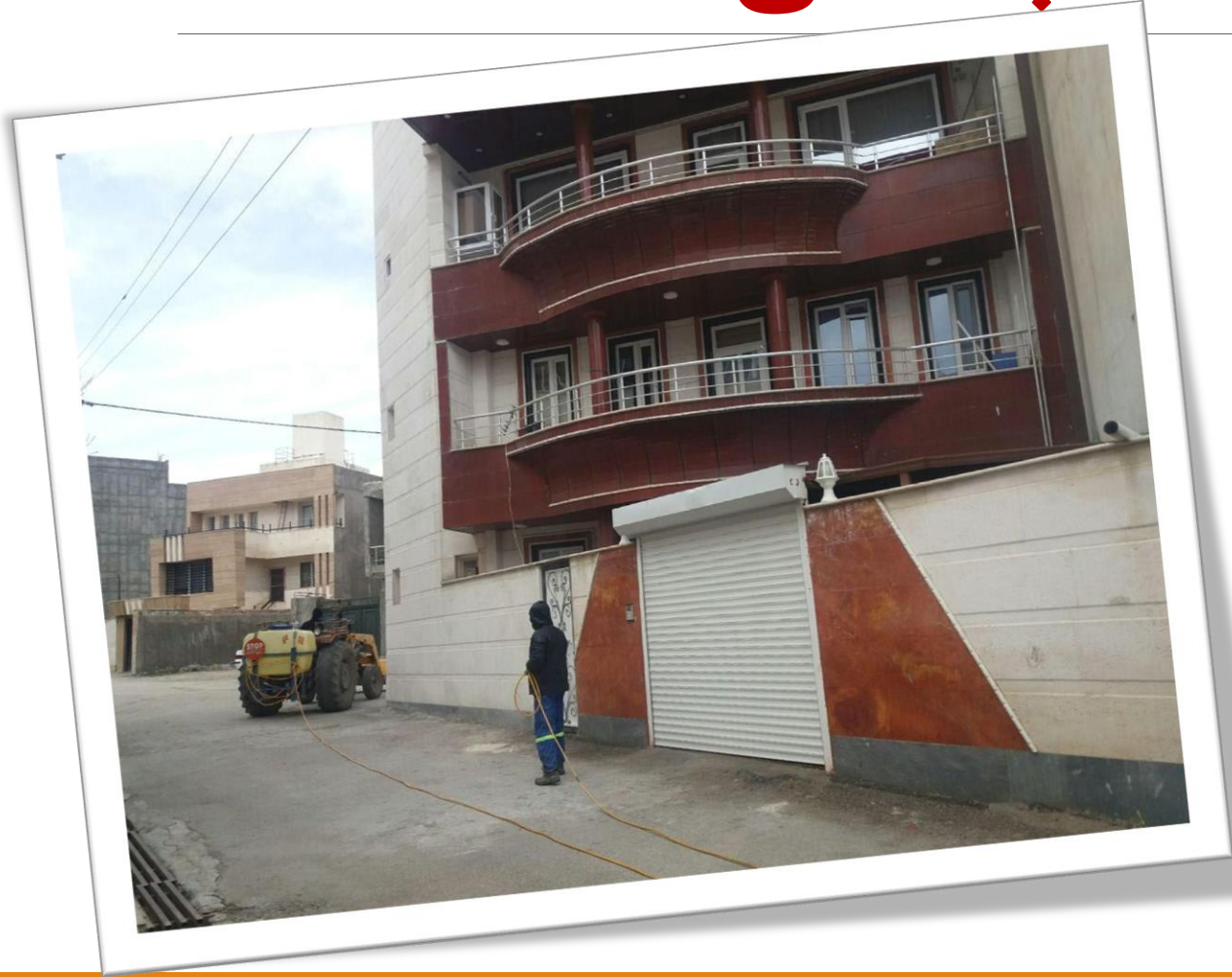

مرگ ، سوگ و کووید-۱۹

کووید و انگ اجتماعی

جدید بودن بیماری
ترس از ناشناخته ها
باور اینکه هر اتفاق توام با ترس مربوط به دیگران است

سوگرایی خوش بینی (Optimism Bias)

■ اتفاقات ناگوار کمتر ممکن است برای خودمان رخ دهد

شیوه زندگی و کرونا

■ فعالیت بدنی

■ مصرف سیگار

■ مصرف قلیان

■ مصرف الکل

■ استرس

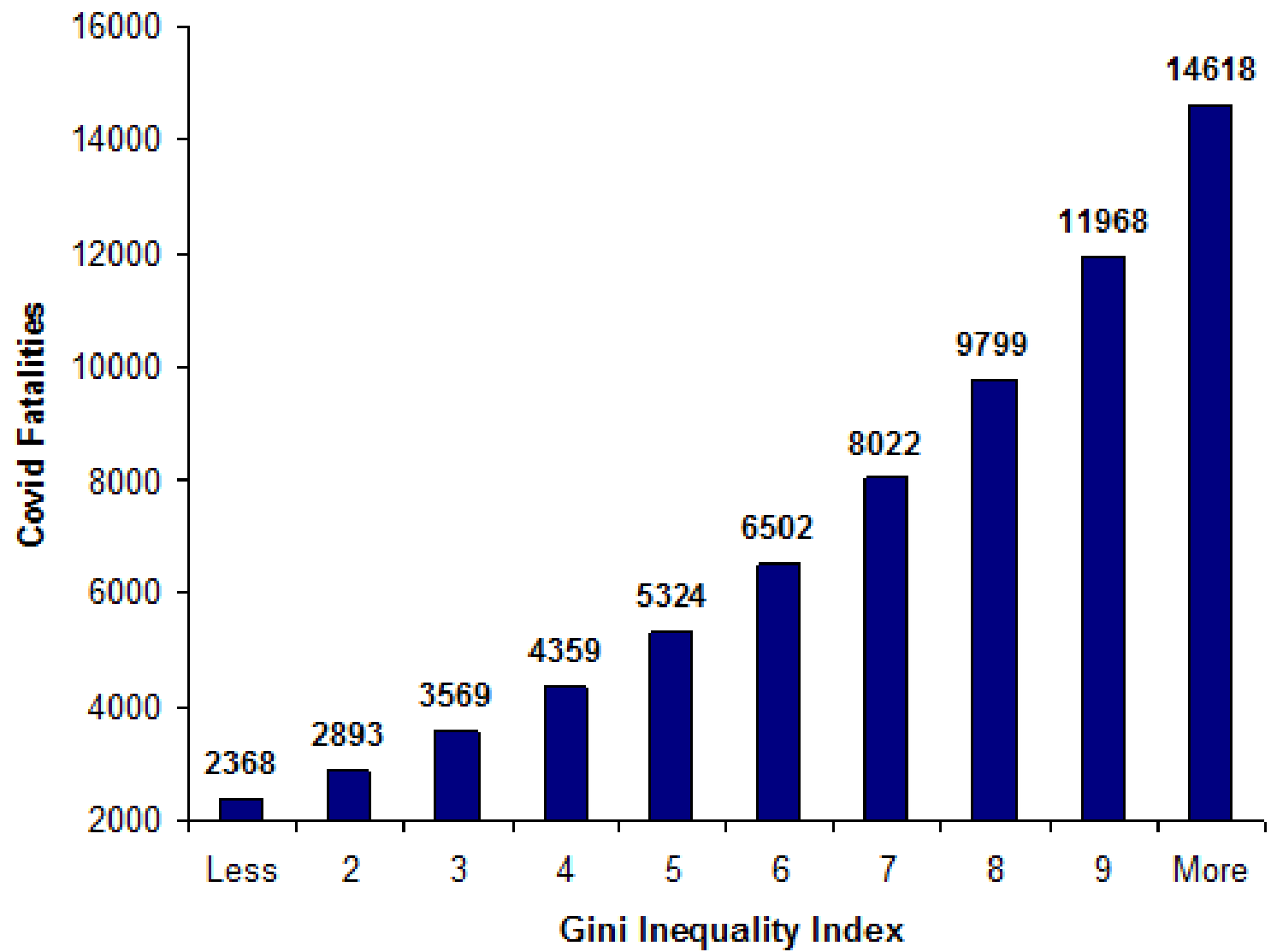
■ گسترش ارتباطات مجازی

-
- افزایش اضطراب ، افسردگی
  - افزایش تعارضات خانوادگی
  - احتمال افزایش موارد طلاق

فابرا بیری و کووید

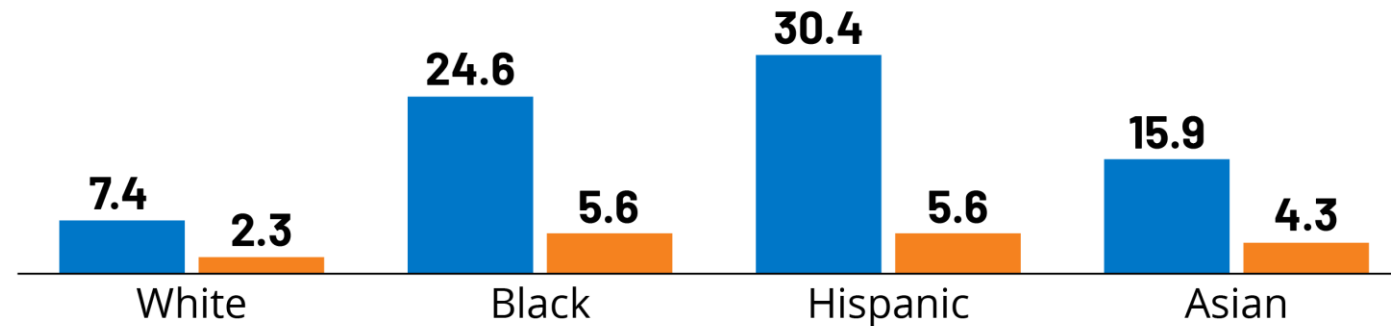

COVID-19 Hospitalization and Death Rates among Active Epic Patients by Race/Ethnicity

Rate per 10,000, as of July 2020

● Hospitalization Rate ● Death Rate

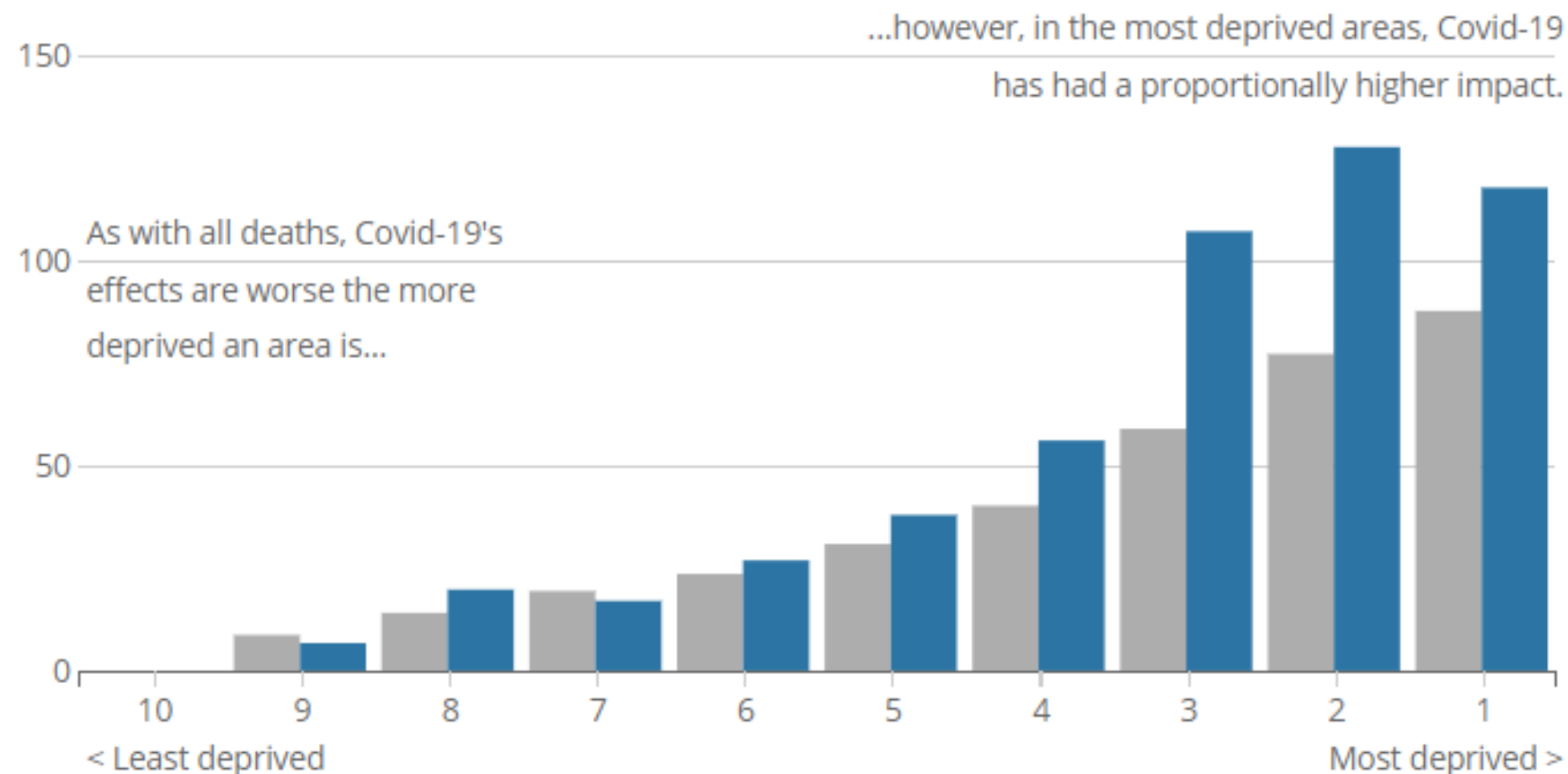

Total Active Patients (millions)	White	Black	Hispanic	Asian
	34.1	7.0	5.1	1.4

NOTE: Rates for Black, Hispanic, and Asian patients are statistically significantly different from White patients at the $p < 0.05$ level. Persons of Hispanic origin may be of any race but are categorized as Hispanic; other groups are non-Hispanic. Data for other racial groups not shown due to insufficient data.
SOURCE: Epic and KFF analysis of Epic Health Record System COVID-19 related data as of July 2020.

■ All deaths   ■ Covid-19 deaths

Death rate as a % difference from the least deprived decile

Source: Office for National Statistics – Deaths involving COVID-19

کاهش اعتماد به دولت و نظام

اثر بخشی سیاستگذاری های دولت ها به چه عواملی بستگی دارد؟

- با افزایش تراکم جمعیت کمتر می شود
- با افزایش مساحت کشور کمتر می شود
- با درصد بیکاری نسبت عکس دارد
- با درصد افراد مسن در جامعه نسبت عکس دارد

سرمایه اجتماعی

- سرمایه اجتماعی به دنبال مشارکت اجتماعی ، اعتماد اجتماعی و مشارکت مدنی بین مردم با هم و مردم با نظام ایجاد می شود
- مانند چسبی است که افراد، خانواده ها ، گروههای جمعیتی و سازمان های اجتماعی با هنجارها، ارزش ها ، نگرش ها و باورهای مشترک را به هم نزدیک می کند
- این عامل نقش مهمی در سلامت و توسعه دارد
- در طول زمان شکل می گیرد
- شرایط اقتصادی و اجتماعی و سیاسی تاثیر زیادی بر روی آن دارد

سرمایه اجتماعی و رهبری قوی ،
افزایش اتحاد در جامعه و اعتماد به
سیستم که باعث کاهش موارد شد

Alonge, S. Sonkarlay, W. Gwaikolo, C. Fahim, J. L. Cooper, and D. H. Peters, "Understanding the role of community resilience in addressing the Ebola virus disease epidemic in Liberia: a qualitative study (community resilience in Liberia)," *Global Health Action*, vol. 12, no. 1, Article ID 1662682, 2019

-
- مطالعه ای در تایوان نشان داد که سرمایه اجتماعی نش مهمی در رعایت اقدامات پیشگیری در پاندمی انفلوانزا داشت
  - افزایش سرمایه اجتماعی باعث کاهش استرس و بیماریهای روانی و افزایش رفتارهای مرتبط با سلامت شد

-Y. C. Chuang, Y. L. Huang, K. C. Tseng, C. H. Yen, and L. H. Yang, "Social capital and health-protective behavior intentions in an influenza pandemic," PloS one, vol. 10, Article ID e0122970, 2015.

-M. P. Pattussi, M. T. A. Olinto, R. Canuto et al., "Workplace social capital, mental health and health behaviors among Brazilian female workers," Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology, vol. 51, no. 9, pp. 1321–1330, 2016.

Nongovernmental organizations and social aspects of COVID-19 pandemic: A successful experience in health policy

Mahasti Alizadeh¹, Madineh Abbasi², Narges Bashirivand¹, Atefe Mojtahed¹, Salah Eddin Karimi*¹

Received: 3 Jul 2020

Published: 16 Dec 2020

Abstract

Background: This study aimed to provide information on activities and experiences of Nongovernmental organizations in Tabriz regarding COVID-19 to develop a framework for effective measures and actions for other communities based on relevant achievements and experiences.

Method: The Social determinants of health research center of Tabriz University of Medical Sciences coordinated the NGOs to deal with the consequences of COVID-19 disease by announcing, inviting, developing networks and preparing aims and objectives and action plans in participation with the NGOs.

Results: This cooperation and synergy among NGOs led to following results: providing public health education, fund raising to provide health service and food items for vulnerable families, advocacy by writing letters to the governor and the City Council and emphasizing the needs for controlling the epidemics.

Conclusion: NGOs can increase public awareness, change social policies, and provide services and facilities to the vulnerable groups of people to deal with these problems.

ارتباط در دنیای مجازی

کسب و کار مجازی

آموزش مجازی

عکس: پانا

سایر عوارض اجتماعی کووید

بی اعتمادی

بیکاری و فقر

کاهش کار تیمی

تشدید شکاف نسلی

کاهش ارتباط های بین فردی

انزوای اجتماعی

کاهش مشارکت های اجتماعی

OPEN

The consequences of COVID-19 on social interactions: an online study on face covering

Marta Calbi¹✉, Nunzio Langiulli¹, Francesca Ferroni^{1,5}, Martina Montalti^{1,5}, Anna Kolesnikov², Vittorio Gallesse^{1,3} & Maria Alessandra Umiltà⁴

The COVID-19 pandemic has dramatically changed the nature of our social interactions. In order to understand how protective equipment and distancing measures influence the ability to comprehend

angry

disgusted

fearful

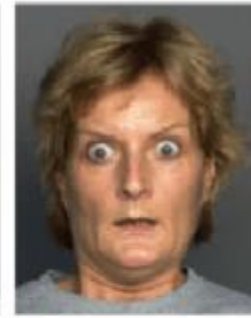
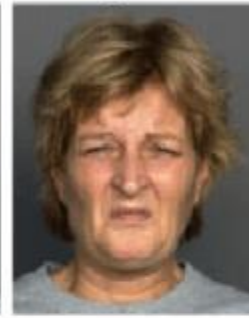
happy

neutral

sad

f
e
m
a
l
e

n
o
m
a
s
k

m
a
s
k

m
a
l
e

n
o
m
a
s
k

m
a
s
k

Research Article

The Social Consequences of the Novel Coronavirus Disease (COVID-19) Outbreak in Iran: Is Social Capital at Risk? A Qualitative Study

Mohadeseh Motamed-Jahromi ¹ and Mohammad Hossein Kaveh ²

¹*Department of Health Promotion, School of Health, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran*

²*Research Center for Health Sciences, Institute of Health, Department of Health Promotion, School of Health, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran*

Correspondence should be addressed to Mohammad Hossein Kaveh; mhkaveh255@gmail.com

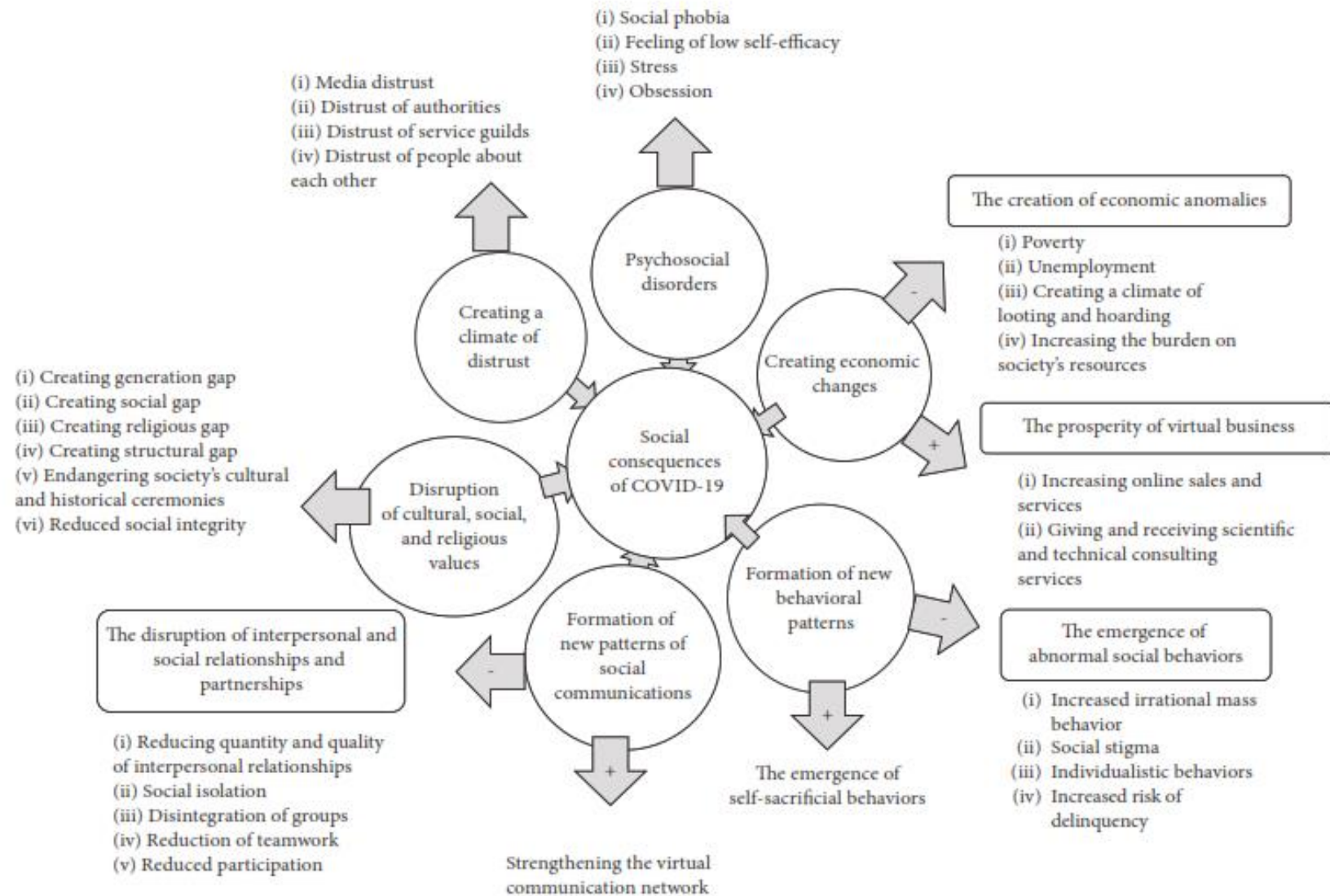

FIGURE 1: Categories and subcategories that highlight the social consequences of the COVID-19 outbreak.

Infodemic

An infodemic is too much information including false or misleading information in digital and physical environments during a disease outbreak. It causes confusion and risk-taking behaviours that can harm health. It also leads to mistrust in health authorities and undermines the public health response. An infodemic can intensify or lengthen outbreaks when people are unsure about what they need to do to protect their health and the health of people around them.

https://sdhrc.tbzmed.ac.ir/

جستجو

Social Determinants of Health Research Center

مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت

- ▼ اثربخشی مرکز
- ▼ نظام ثبت خشونت
- ▼ کارگاه ها و نشست ها
- ▼ عملکرد مرکز
- ▼ کنترل و پیشگیری از کرونا
- ▼ معرفی مرکز
- دانشگاه
- ارزشیابی کیفی
- فهرست اصلی

Thank you

alizadehm@tbzmed.ac.ir
Alizadm@yahoo.com

[**Mahasti_alizadeh**](https://www.instagram.com/Mahasti_alizadeh)

[**@AlizadmMahasti**](https://twitter.com/AlizadmMahasti)

